

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

1%

Valamit

- Móni, írj valamit a Pusztadoktorba!
- Mit?
- Valamit.
- Mikorra?
- Tegnapra. Ma van lapzártá, és hiányzol belőle.
- Én már tegnapra sem tudok... De leírtam már azelőtt. Megtaláljátok, ha kerestek valamit.

Valamit

Szeretnék leírni valamit. Elég lenne egy aprócska kis sorsmorzsa. Egy kedves történet, vagy röpké, szép pillanat. Hogyan varázsoljak mosolyt több ezer ember arcára? Akinek nincs lehetősége személyesen eljönni hozzánk, megérdemelne igazán néhány kedves sort, hiszen a támogatásuk nélkül nem sokra mehetnénk. Ezért ülök itt. Közben lehull mellém egy vakolatdarab a plafonról. Megnyikordul alattam a szék, míg lehajolok érte. Felveszem. Nem tudom miért, csak úgy. Esik majd a helyére egy másik. Így van ez. Közben elmosolyodom, belegondolok, hogy nálunk ezt itt úgy hívják, iroda. Igen, van neki omladozó plafonja, nyikorgó széke. Adományként kapott számítógépe és nyomtatója. Nem modern, nem is szép. De van! Csupáncsak iroda, vagy valami. Egy hely. Nem lesz újravakolva, szépre festve. Hogy miért nem? Ennek nagyon egyszerű oka van. Az, hogy jól

van ez így. Ritkán tartózkodunk itt, hiszen nem itt zajlik az Élet. Persze, ha egyszer több pénzünk lenne, mint amennyi szükséges ahhoz, hogy madarak százait mentjük meg, akkor más lenne a helyzet. Akkor talán lenne egy igazán jó röntgengépünk. Ja igen, a plafon természetesen ilyen maradna, de írhatnék arról, hogy van végre egy modern röntgengépünk. Máshogy hullana még a vakolat is. Nagy tisztelet övezné, az biztos. Nyáron adományként egy cég megélezte az összes orvosi eszközünket. Utána a lámpa alá tartottuk őket, csak hogy lássuk, milyen szépen ragyognak. Igen, mint a kisgyermek, aki először lát üveggolyót. Nos, talán el tudja képzelni a kedves olvasó, hogy járna az új röntgengép. Épp csak meg nem koronáznánk, bár ki tudja. Na, és ha ez a csodagép meglenne, akkor autókat vennénk. Bizony ám. Rá lenne írva, hogy madármentés, meg minden, ami a mi autónkra kell. Volt már ilyenünk, több is, de mind beadta a kulcsot. Sebaj, lesz másik. Egyszer, valamikor. És még álmódoszhatnék arról, hogy mi lenne, ha volna, de tényleg nem ezért ülök itt. Csak megköszönöm illenék a segítő kezeket, a madárbarát szíveket, az anyagi és tárgyi adományokat. Az 1%-ot, a biztatást, a kedves szavakat, amiből jut a madaraknak nap, mint nap. A szárnyusuho-gást, amit mindig hallhatok. A boldog repülés látványát, mert meggyógyulhatott.

Németh Mónika

Ez a kép 3 napos korában készült róla. Ez a csöppség egy redőnytokból esett ki Debrecenben. A kis rozsdafarkú fióka először tápszert kap, aztán ha majd szépen fejlődik tovább, folyamatosan térünk át a szilárd táplálékra.

A kis nyári ludak még tojás korukban kerültek be hozzánk. Sikerült őket a keltetőben kikeltetni, ez már önmagában sikernek mondható, mostanra pedig a hetes kort elérve szépen elkezdik majd növeszteni pehelyruhájuk után a tollakat is.

Ilyen egy „ma született” mókus. Debrecenből érkezett félig kihülve és belülva. Először felmelegítettük inkubátorban, utána tejpótlót kapott, aztán reménykedünk és etetjük 3 óránként. Ha szépen fejlődik, idővel áttérhet majd a mogyoróra, dióra is.

A címlapon: Az utánpótlás (Fotó: Veres Hajnalka)

Anyák napi kiskölyök

Ekkor szoktak kikelni, és ezt a jó szokásukat most is tartották a Nagyröpdében földön fészkelő egyik gólyapár első fészkealjának Anyák Napjára kikelt fiókái. A szülők tartósan sérültek, szárnyuk egy része hiányzik, nem engedhetők szabadon, és a nagyröpdé lakóiként a földön fészkelnek. Kilenc ilyen fészek van. Mindig ugyanaz a fészek az első. Az öt tojásból egy nap alatt négy fióka bújt ki, az ötödik folyamatban van. Tehát nem a megtojás 48 órás időközeinek betartásával, nem azonnali és folyamatos kotlással két naponta kelnek ki, hanem a kotlást majdnem az összes tojás megtojása után egyszerre kezdi meg a tojó, és 30-33 nap költés után szinte egyszerre búznak ki a fiókák. Tehát nem azért marad el fejlődésében jelentősen a többitől egy-két fióka, mert a később megtojt tojás később kel ki, hanem azért, mert nem olyan élelmes, erős és életre való, mint a többiek és kevesebb táplálékot vesz fel, ezért satnyul el. Táplálékszegény időszakban ezeket dobja ki a szülő a fészekből, hogy az egészségesekeknek ne kelljen velük osztozni a szűkös táplálékon, ne romoljanak le. Ha a március-áprilisban megérkező gólyapár úgy ítéli meg, hogy táplálékban gazdag, csapadékban, belvizekben, árvizekben

és ott fogható halakban, békákban, csigákban, rovarokban gazdag tavasz és nyár várható, akkor többet tojnak, 4-5, esetleg 6 tojást, ha nem, akkor kevesebbet, 2-3 tojást. De azoknál, amik évek óta a Madárpark lakói és tudják, hogy mindig kapnak elég táplálékot, a 4-5 tojás mindig megvan. Ha elszámolták magukat, selejteznek. Ez akkor is előfordul, ha a zárt röpdében, vagy a Madárparkban szabadon fészkelő vad gólyák számára is korlátlanul áll rendelkezésre táplálék, de ha az időjárás aszályos, és vélhetően emiatt a vad gólyák a környéken kisselektálják a leggyengébb fiókákat, a madárparki gólyák is ezt teszik. Valahonnan érzik a veszélyt és ez az évezredek során beléjük vésődött ösztön erősebb bennük, mint a tapasztalat alapján tanult, és a józan ész belátása szerint felülvezetett fészkealj megtartása. Ebben is van logika: inkább legyen több, amiből lehet válogatni.

Egy másik fontos ismeret: nem mindig a szülő dobja ki, vagy akár meg is eszi a fiókát, hanem sokszor a szomszéd gólya, ha teheti, mert nem szeretik a konkurenciát. Ezért bontják egymás fészket is. Amikor minden tojást, vagy fiókát kidobál a gólya, akkor az egy új hím, amelyik elverte a korábbi, vagy annak elhullása, sérülése, mentőhelyre

kerülése miatt szinte azonnal új párt keres. Főleg a hímekre jellemző, hogy nem más utódait akarják felnevelni, hanem sajátot, hogy a genetikailag legjobban teljesítő génjei terjedjenek.

A jó a rosszban, hogy valamiért a fészekből kidobott és közel tíz méterről az aszfalra eső öklömnymi kiskölyöknek többnyire semmi baja sem esik, és mesterségesen teljes értékű gólyaként felnevelhetők, szabadon bocsáthatók, vagy hasonló méretű fiókákat nevelő gólya fészkebe adoptálhatók.

A tojásos, vagy arasznyinál kisebb kiskölyös fészekből a tojást vagy kiskölyöt, ha az egyik szülő valamiért kiesik a költésből, vagy fióka nevelésből 48 órán belül ki kell szedni, mert egy szülő nem tudja kikölni és megvédeni a fiókákat. Ugyanis amíg elmegy táplálékért, a tojások kihűlnek, a fiókákat pedig azonnal elviszi a varjú, vagy a szomszéd gólya. A tojásokat keletében kell keltetni, mert más gólya fészkebe adoptálva még lámpázással sem tudható biztosan, hogy azonos korúak-e az embriók, és nem fognak egyszerre kikelni. A fiókák már méret alapján adoptálhatók. Ha nem, mi felneveljük a többivel, és megfelelő felkészítés után elengedjük.

Dr. Déri János

Hajdúnánáson lövik a gólyát

A Sóllyom utcában. Elit környék, vállalkozók, 40-50 éve ott lakó, egymást ismerő, becsületes, tisztességes emberek laknak ott. Nincsenek felelőtlen, légpuskával lövöldöző sihederek, sem gólyát nem szeretők, sem olyanok, akikről az utca lakói, vagy őket ismerő nánásiak ezt feltételeznék, vagy el tudnák képzelni. A rendőrök sem. És mégis van.

Áprilisban egy törött szárnyú gólyát hozott a hortobágyi Madárkórházba a HNP munkatársa. A seb friss volt, az összecukott szárny külső oldalán egy nyílt, véres sebben egy 4,5 mm-es szoknyás légfegyver lövedék volt, mely mindkét alkarcsontot egy vonalban eltörte. Az ólom lövedék a sebbe tollakat vitt be és a csonton deformálódott. Körülötte sem gyulladás, sem alvadt vér, sem kiszáradó, összezsugorodó sebszélék, a sebben sem szennyeződés, sem fibrin, sem légyenyűvek nem voltak, ami egyértelműen egy teljesen friss, aznapi, maximum pár órás sérülést jelent. Mivel az egyetlen lövedék mindkét csontot eltörte, melyek egymás alatt helyezkednek el, és az egyik ujjnyi vastag, max. 15 méterről, alulról és oldalról, 60-70 fokos szögből, valószínűleg egy utcához nagyon közeli háztetőn, vagy villanyoszlopon állva kapta lövést, mely földre kellett

vigye. Ki az utcára, nem egy kertbe, mert az utcán volt. Azzal a szárnyval egy métert sem tudott repülni, még levitorlázni sem. Puffant a földön és mikor magához tért, gyalogolt. Így találták meg reggel 8-kor az utcán, lógó szárnyval, egy olyan zsákutca végében, mely elég hosszú ahhoz, hogy a másik irányba ne találjon ki belőle, és az utca olyan helyről nyílik, ahonnan nehéz megtalálni még GPS-sel is. Így biztosra vehető, hogy ott lőtték meg, nem a szomszéd utcák kertfaros telkein, sem máshol Hajdúnánáson.

A tettes az utcában van, és a feddhetetlen, gyanún felül álló lakosok között.

Agatha Christie regényeiben Poirot mindig megtalálja ilyen társaságban is a gyilkost, ez lenne a feladata az ottani rendőröknek, de kéne hozzá valami nyomra vezető. Ha a rendőrség csak akkor nyomoz, ha van nyom, akkor nekünk kell egy kicsit magánnyomozni, hogy segítsük a munkájukat.

Az, hogy az az egyik informátor szerint előző napokban a 8-as számú ház előtti új villanyoszlopon láttak egy akkor még egészséges, talán fészkelni készülő gólyát, és hogy aznap reggel 7-kor egy lógós szárnyú gólyát láttak a Sóllyom u. 8. alatti ház tetején, az valami, mert lehet, hogy ott lőtték meg, és nem

esett le, akkor az elkövetőt 15 méteren belül kell keresni. Akkor is, ha esetleg a megengedett 7,5 Joule fölé tuningolták a légfegyvert.

Az, hogy egy másik informátor szerint előző nap is ott volt lógó szárnyval a kertfaros ház tetején, sőt megint mások láttak a környéken egy olyat egy hete is, akkor az viszont nem lehetett a betegünk, mert azzal a szárnyval ez nem tudott átrepülni. Ha így volt, akkor lehet, hogy van még egy másik, lógós szárnyú, de röpképes gólya is. Lehet, hogy abban is van lövedék...

Az indíték:

Az, hogy megegyék, nem merül fel. Nem olyan környék, és nem olyan emberek.

Az, hogy ürülékével szennyezi a környezetet, ha netán odafészkel, ahol a közvetlen közelben féltett autó, napelem, kisgyerek, kerti bútor, száradó ruhák lehetnek, az igen.

Az, hogy valaki utálja a gólyákat, vagy lődühe van, mint a csalódott vadásznak, vagy ki akarja próbálni a frissen beszerzett légpuskát, hogy viszi-e a gólyát is?

Tud valaki illet az utcában? Akkor szóljon, hogy ne érezzék magukat pellengéren a többiek.

Dr. Déri János

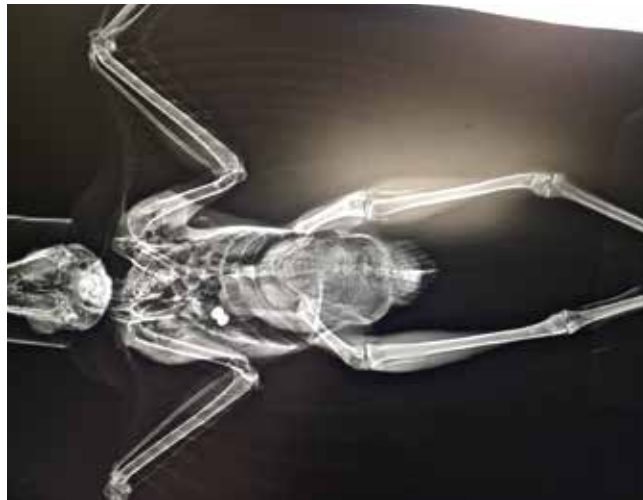

Apró hírek apróságokról

Varjú fogta füleskuvik

Csepelről érkezett a hívás, hogy egy autó szélvédőjére esett egy bagoly fióka. Egy dolmányos varjú ejtette el. Dr. Déri János éppen Budapestről indult Hortobágyra, érte ment. A helyszínen kiderült, hogy felnőtt füleskuvik az áldozat. Szerencsés madár, csak a középső farktollai hiányoztak, vizsgálat, röntgen és repülési próba után a nálunk gyakorlatot szerző Seyoon Park állatorvos elengedte. Vonuló madár, reményeink szerint még aznap hazatalált. A füleskuvik a kuvikhoz hasonlóan a kisebb hazai bagolyfélék egyike.

Újabb lőtt egyed

Nem csak gólyák kaptak lövést az elmúlt napokban, ezúttal egy vetési varjú is. A közhiedelemmel ellentétben a vetési varjú is védett. Hazai fészkelő állományuk igencsak megcsappant, így már nem számít komoly kártevőnek a szántóföldeken sem. Viszont van egy rendkívül jó tulajdonsága: csak ő tud olyan fészket építeni, amit a kékvércsék elfogadnak. Május végén, mikor kirepülnek a fiatal varjak, az otthonukat átveszik az albérlők, a kékvércsék. Tehát aki vetési varjút lő, az egyben a kékvércséknek is kárt okoz.

Katonás madarunk

A kormorán, vagy kárókatona halászok körében nem a legkedveltebb madár, és ha valaki nevelt már ilyen fiókat, rögtön megérti, miért. Már ekkora korában is nagyétkű, akár 50-60 dkg halat is elfogyaszt, a felnőtt példányok pedig ettől is többet, így nagy „halpusztítónak” számít. A természetben azonban tudjuk, minden élőlénynek megvan a maga szerepe és helye. Neki most éppen nálunk, de ha rendbe jön, szabadon porlyázhat újra fajtársaival.

Egy sűrű nap a Madárkórházban

Udi 6 madarat hozott a Kecskeméti Vadasparkból, előtte Lehoczky Krisztián egy macskabaglyot hozott azonnali műtétre. A többi mások. Udi, azaz Udvardy István kiskunfélegyházi madármentőnk, ha kell, rögtön hozza Dél-Alföldről az azonnali műtétet igénylő betegeket. Útközben bejárja a kiskőrösi, bajai, szekszárdi, kecskeméti, kunszentmártoni, szentesi partnereink mentőállomásait, és elhozza a kórházi kezelést igénylő betegeket. Visszafelé elviszi Gádosra a speciális törődést igénylő énekes madarakat, és Kiskőrösre a varjakat.

Átvilágítottak

Tavaly előtt októberben felkértünk egy belső ellenőrt, hogy vizsgálja át az alapítvány működését, hogy minden rendben van-e így a Covid után, háború szomszédságában, inflációval, duplájára nőtt betegségszámmal. Gazdaságos, rentábilis, szabályos, célszerű és eredményes-e a gazdálkodásunk, kell-e, lehet-e rajta javítani, racionalizálni? Ha ellenőriznek, mindent rendben találnak-e majd?

És így is lett. Tavaly előtt év végén az Állami Számvevőszék, mások kérésére tavaly tavasszal a NAV az 1% felhasználást vizsgálta, ősszel a Természetvédelem, majd a Munkaügyi hatóság, és a mi kérésünkre

a NÉBIH állatvédelmi Főfelügyelője tartott ellenőrzést a Madárkórházban. Mások kérésére Karácsonykor ismét a NAV, 5 évre visszamenőleg kérte a könyvelést, és most tavasszal az egyéni vállalkozásom könyvelését is bekérte. Közben a természetvédelmi hatóság három mentőállomásunkat is ellenőrizte. Most végeztek. Mindegyik hatóság mindent rendben talált, keresve sem találtak hibát, amire büszkék lehetünk. Köszönjük mindenkinek! Így bátran küldhetik az 1 %-ot, jó helyre jön!

Dr. Déri János
állatorvos

Kérjük, támogassák alapítványunkat adójuk 1%-nak felajánlásával!

Adószámunk: 18557899-1-09

Köszönjük felajánlásukat!

Páncélosok

A gyufásdobozban látható mocsári teknőst szerencsére nem kellett behozni hozzánk, bár ő talán nem is élte volna túl a gázolást kemény páncélja ellenére sem, hiszen alig pár nappal. Ilyenkor kikelés után keresik a vízhez vezető utat, és Hortobágyon több kicsit is lehetett találni. Órá lapunk szerkesztője az otthonában bukkant, el is vitte a folyóhoz. A többiek számára kicsit hosszabb lesz az út. Előző lapszámunkban is írtunk már a kezelésükről, ez jelenleg is zajlik. A legtöbb mocsári teknőst az úttesten áthaladva éri baleset, és a „gázoló” nem is minden esetben veszi észre, mi történt. Szerencsére olyanok is vannak, akik segítenek az átkelésben. Azt javasoljuk, amit minden ilyen esetben: egy kicsit lassítsanak! A nyári ludak is a közelben vezetgették át fiókáikat a 33-as főúton. Vigyázzunk rájuk!

Körkép a Madárpark majálisáról

Idén is lesz **madármentő tábor**, ahol a madármentés, fiókaetetés, madárgondozás fortélyait sajátíthatják el a résztvevők. A szakmai program mellett a folyóparti Természetvédelmi Kutatóállomáson **madárgyűrűzési bemutató** várja a résztvevőket, **csónakázás** a vadregényes Hortobágy folyón, ismerkedés a régi halászati módszerekkel, látogatás a **Vadsparkban, pusztai szekerezés**. A tábor részvételi díja 45 000 Ft/fő.

Jelentkezési határidő **május 31**-e, de kérjük, minél hamarabb jelentkezzenek, mert a limitált létszám miatt hamar betelnek a helyek!

Jelentkezni
a konyhaspista@gmail.com
e-mail címen lehet.
Bővebb információ:
Konyhás István
táborvezetőnél
+36 (30) 621-2160.

A táborok időpontjai:

július 1-7.
július 8-14.
július 15-21.
július 22-28.
július 29-augusztus 4.
augusztus 5-11.

... hogy repülhessen

1%

23EGYSZA

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ 1+1 SZÁZALÉKÁRÓL

Az adózó azonosító jele

A név és címadatokat, valamint az alábbi kódkockát csak abban az esetben töltsé ki, ha hozzá kíván járulni az adatok átadásához.

Hozzájárulok, hogy nevemet és postai, illetve elektronikus levelezési címemet az általam megjelölt civil kedvezményezett körbe tartozó szervezettel közöljék. A hozzájárulás nem feltétele az érvényes rendelkezésnek.

Az adózó neve

Az adózó postai levelezési címe

külföldi cím

ország

város/község

közterület neve

közterület jellege

hsz.

ép.

lépcsőház

em.

ajtó

Az adózó elektronikus levelezési címe

Ha valamelyik kedvezményezett számára nem kíván rendelkezni, az arra vonatkozó nyilatkozatot ne töltsé ki. Kérjük, hogy a nyilatkozatokat ne válassza szét abban az esetben sem, ha valamely nyilatkozatot nem töltötte ki.

A civil kedvezményezett adószáma

18557899-1-09

A civil kedvezményezett adószámát akkor töltsé ki, ha 2024. január 1-jétől a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) közzétett regisztrációs listában szereplő valamely egyesület, alapítvány, közalapítvány, az előbbi kategóriákba nem tartozó könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó-, vagy előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezet, vagy külön nevesített intézmény, alap közül kiválasztott kedvezményezett javára kíván rendelkezni.

A kedvezményezett technikai száma, neve

Ezt a nyilatkozatot akkor töltsé ki, ha valamely **technikai számmal rendelkező kedvezményezett** javára (vallási közösség, kiemelt költségvetési előirányzat) kíván rendelkezni.

Az alábbi nyilatkozatot **kizárólag abban az esetben tegye meg, ha a 2023. rendelkező évi technikai számos kedvezményezettre szóló rendelkező nyilatkozatát vissza akarja vonni és ez évben nem kíván technikai számos kedvezményezettre nyilatkozni!**

A 2023. rendelkező évi technikai számos kedvezményezettre szóló rendelkező nyilatkozatomat **visszavonom.**

Idén is lehet rendelkezni a személyi jövedelemadó 1+1%-áról (regisztrált civil-szervezetnek, + technikai számos vallási közösségnek, vagy a kiemelt költségvetési előirányzatnak) **legkésőbb 2024. május 21-ig, az szja-bevallástól függetlenül is.**

Elektronikus úton (pl. SZJA webes felületén, ÁNYK-ban bevallással együtt az EGYSZA lap kitöltésével, 23EGYSZA nyomtatvány kitöltésével) és **postai úton** (vagy személyesen, illetve meghatalmazott által, aláírt, lezárt borítékban, – mellékelve a meghatalmazást – a NAV ügyfélszolgálatain) egyaránt lehet nyilatkozni.

Adója 1%-nak felajánlásához a rendelkező nyilatkozaton fel kell tüntetni nevét, saját adóazonosító jelét és a kedvezményezett adószámát.

Az 1%-os felajánlás **csak akkor érvényes, ha önnek nincs adótartozása** (személyi jövedelemadó adónemen) és az adóját is pontosan befizeti május 21-ig!

Ha május 21-e után rendelkezik adója 1%-áról, rendelkezését nem fogják teljesíteni.

Adója 1%-val csak egy civil szervezetet támogathat! A nyilatkozatot tegye egy szabvány méretű postai borítékba! A borítékra is tüntesse fel pontosan az Ön NEVÉT, LAKCÍMÉT, ADÓAZONOSÍTÓ JELÉT! A lezárt borítékot a lezárásnál írja alá, s juttassa el a NAV-nak! Kérjük, jelölje be azt a lehetőséget, hogy elérhetőségeit részünkre megküldjék!

Kérjük, támogassa alapítványunkat! Köszönjük!
Bankszámlaszámunk: 59900029-10001868 • Adószámunk: 18557899-1-09

Olvasói leveleket, érdekességeket a következő címekre várunk: madarkorhaz@gmail.com • 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6. Állatorvosi, állatgyógyászati területen felmerülő kérdéseiket a fenti címekre várjuk! Megjelenik 26 000 példányban. Hirdetésfeladás, sérült madár bejelentése: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (30) 535-6484
Szerkesztők: Dr. Déri János, Konyhás István, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió • ISSN 1788-456X
Megtalálható országsszerte állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, állati áruházakban, megyei könyvtárakban, AUCHAN és TESCO áruházakban, Alfazoo üzletekben és a budapesti METRO szerelvényeken.

